

БУРГАСКИ ДЪРЖАВЕН УНИВЕРСИТЕТ “ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ” – БУРГАС
Научноизследователска и художественотворческа дейност

ПРОЕКТ НИХ - 518/2025

**СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА ПРОТИВОВИРУСНИТЕ И АНТИОКСИДАНТНИТЕ
СВОЙСТВА НА ЕКСТРАКТИ ОТ ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ**

Ръководител: ас. д-р. маг. фарм. Даниела Сейменска, дф

Катедра „Фармация и медицинска козметика“

Медицински колеж при БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас

Продължителност: 2 години

ОТЧЕТ НА ЕТАП 1 (ПЪРВА ГОДИНА: 06.2025 – 11.2025)

11.12.2025 г (Бургас)

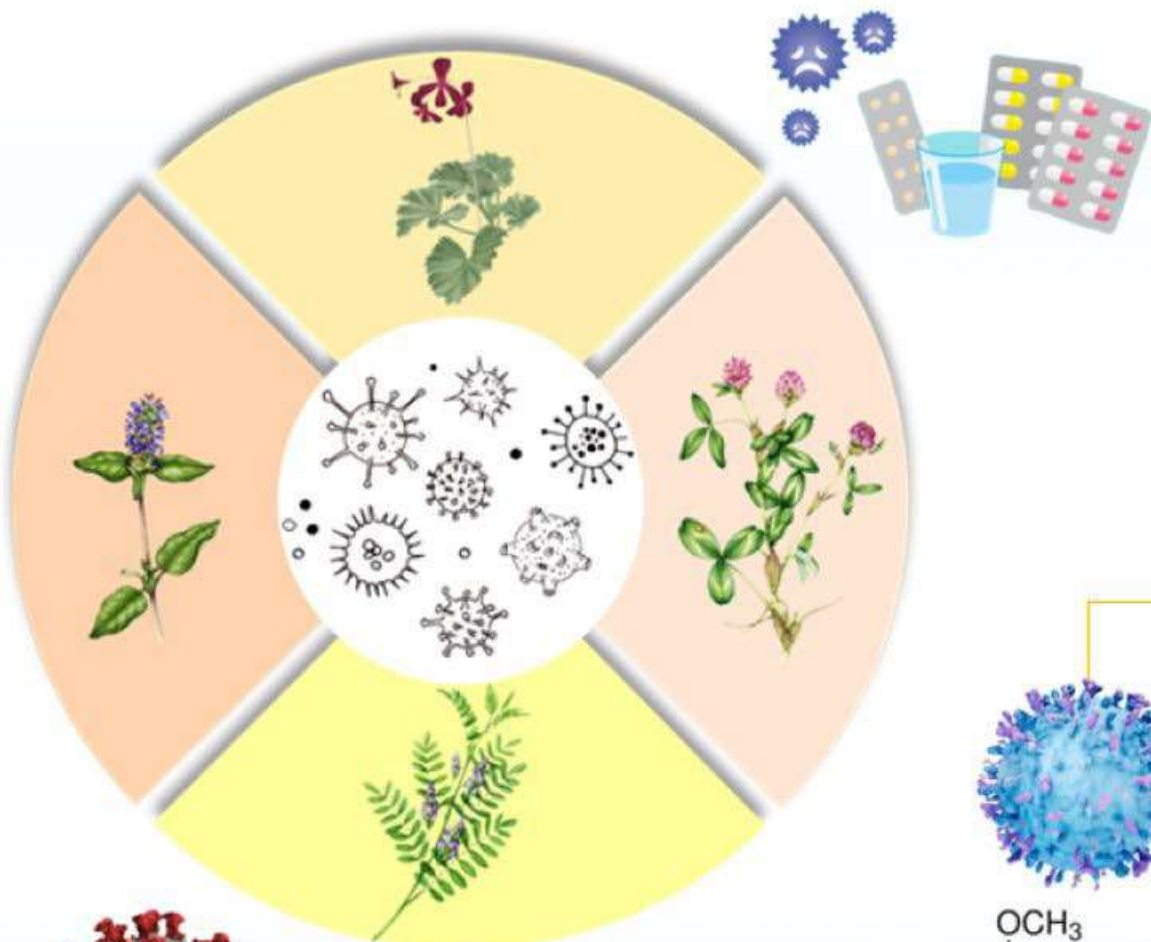

ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЕКИП

	Длъжност Име, фамилия	Основна месторабота
	■ ас. д-р Даниела Сейменска	■ БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, МК
	■ доц. д-р Йордан Георгиев	■ БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, МФ
	■ гл. ас. Марина Янева	■ БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, МФ
	■ ас. Виктория Смилкова	■ БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, МФ
	■ ас. д-р Петя Ангелова	■ СУ „Св. Климент Охридски“ - София, БФ
Студенти	■ Мария Димитрова	■ БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, МФ
	■ Петър Михайлов	■ БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, МК
	■ Наталия Комарова	■ БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, МК
	■ Мария Христова	■ БДУ „Проф. д-р Асен Златаров“ - Бургас, МК

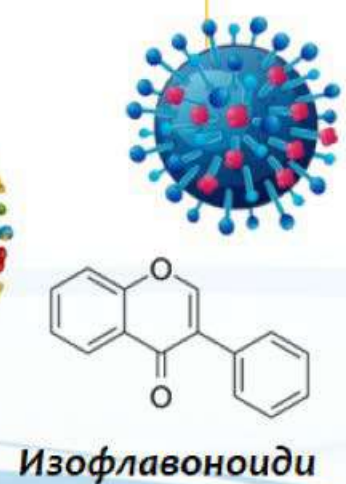
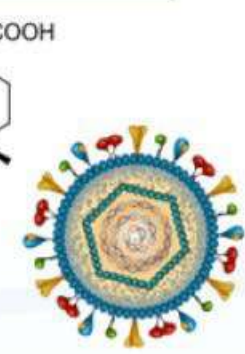
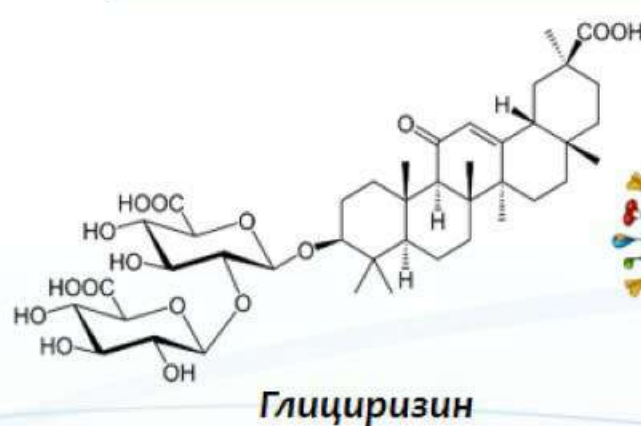
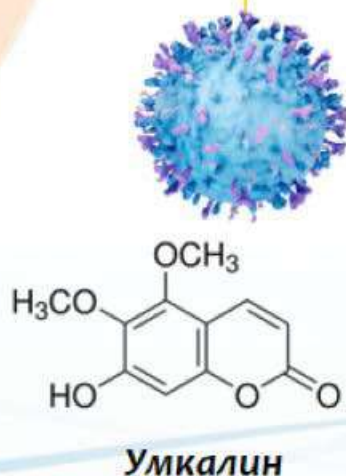
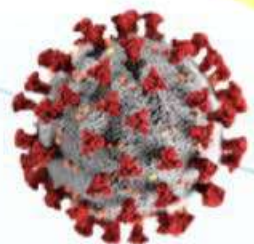

АКТУАЛНОСТ НА ТЕМАТА

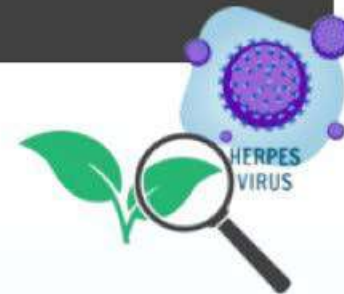
РАСТИТЕЛЕН ВИД	Грипен вирус	SARS-CoV-2	RSV	HSV
<i>Prunella vulgaris</i> L.	+	-	-	+
<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	+	+	+	+
<i>Trifolium pratense</i> L.	+	+	+	-
<i>Pellargonium sidoides</i> DC.	+	+	+	-

БАВ с потенциална противовирусна активност

ЦЕЛ НА НАУЧНИЯ ПРОЕКТ

Основната цел на настоящия научноизследователски проект е експериментално установяване на фитохимичен състав на водни и водно-етанолови екстракти от различни морфологични части на избрани лечебни растения, както и проучване на техният инхибиращ ефект спрямо човешки херпесни вируси (HSV-1 и HSV-2) и антиоксидантната им активност.

ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИ ЗАДАЧИ (за целия период)

Получаване на водни и водно-етанолови екстракти от: сладък корен (*G. glabra* L.), обикновена прищница (*P. vulgaris* L.), червена детелина (*T. pratense* L.) и африкански здравец (*P. sidoides* DC.)

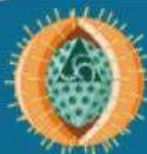
Фитохимичен анализ на получените екстракти (общо съдържание на фенолни съединения, флавоноиди и кондензирани танини, фенолен профил чрез HPLC-UV/VIS).

Определяне на *in vitro* антиоксидантна активност на получените екстракти и на смесени екстракти от изследваните видове по утвърдени методи: ORAC, HORAC, CUPRAC и ABTS.

Определяне инхибираща активност на получените екстракти и на смеси от тях спрямо Herpes simplex вируси.

Определяне на инактивиращото действие на получените екстракти и на смеси от тях спрямо извънклетъчните вириони на вирусните модели.

МАТЕРИАЛИ И МЕТОДИ

Растителен материал

Различни морфологични части от:

Сладък корен
(*Glycyrrhiza glabra* L.),
Обикновена прищница
(*Prunella vulgaris* L.),
Червена детелина
(*Trifolium pratense* L.),
Африкански здравец
(*Pelargonium sidoides* DC.).

(Надземните части са събирани в периода 15-20 юли, корените са закупени от търговската мрежа).

Приготвяне на екстракти

Водни и водно-етанолни екстракти:
с екстрагенти –
дест. вода и етанол (70% v/v);

**Филтруване,
Центрофугиране,
Концентриране;**

Лиофилизиране:
получаване на сухи
екстракти от изброените
видове.

Методи за анализ

Общо количество полифенолни вещества: Singleton & Rossi, (1965)

Общото количество флавоноиди: Chang и съавт., (2020)

Общо количество кондензирани танини: Sarnneckis et al., (2006)

HPLC анализ на полифенолни киселини и флавоноиди: Agilent 1020, UV-VIS детектор, колона Zorbax C18, $\lambda=280$ nm, стайна °C, скорост на потока 0.8 ml/min, градиентно елуиране, ACN: 0.5% CH₃COOH (14:86)

Разработване на методики за качествен и количествен анализ на специфичните изофлавоноиди и кумарина умкалин

Антиоксидантна активност:
ORAC, HORAC, ABTS, CUPRAC.

Биологична активност

Вирусни модели:

Human Alphaherpes Virus тип 1 (HHV-1) – щам F (ацикловир-чувствителен) и Human Alphaherpes Virus тип 2 (HHV-2) – щам BA (ацикловир-чувствителен).

Противовирусна и вирусцидна активност:

MTC тест (Mosmann, 1983; Montanha et al., 2004); (Reed and Muench, 1938)

ПЛАН-ГРАФИК НА ДЕЙНОСТИТЕ

СЪБИРАНЕ И ДОСТАВЯНЕ НА
ЛЕЧЕБНИТЕ РАСТЕНИЯ,
ХИМИЧНИ РЕАКТИВИ,
ЛАБОРАТОРНИ КОНСУМАТИВИ

IN VITRO ПРОТИВОВИРУСНА И
ВИРУСОЦИДНАТА АКТИВНОСТИ НА
ЕКСТРАКТИТЕ И НА
НОВИТЕ БИЛКОВИ СМЕСИ

ПОЛУЧАВАНЕ НА ВОДНИ И
ВОДНО-ЕТАНОЛОВИ
ЕКСТРАКТИ ОТ ИЗБРАНИТЕ
ЛЕЧЕБНИ РАСТЕНИЯ

IN VITRO АНТИОКСИДАНТНА
АКТИВНОСТ НА ЕКСТРАКТИТЕ
И НА НОВИТЕ БИЛКОВИ
СМЕСИ

ФИТОХИМИЧНА
ХАРАКТЕРИСТИКА НА ВСИЧКИ
ПОЛУЧЕНИ ЕКСТРАКТИ

КАЧЕСТВЕН И КОЛИЧЕСТВЕН
ФИТОХИМИЧЕН АНАЛИЗ
НА ПОЛУЧЕНИТЕ ЕКСТРАКТИ

ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ПЛАН-ПРОГРАМАТА ЗА ПЕРИОДА ЮНИ 2025 г. – НОЕМВРИ 2025 г.

ОБЕЗПЕЧАВАНЕ С РАСТИТЕЛНИ СУРОВИНИ И ЛАБОРАТОРНИ КОНСУМАТИВИ

Лечебни растения
(доставки, теренно събиране)

Хербарни образци

Предварителна лабораторна
подготовка

Оферти, заявки

ПОСТИГНАТИ РЕЗУЛТАТИ В СЪОТВЕТСТВИЕ С ПЛАН-ПРОГРАМАТА ЗА ПЕРИОДА ЮНИ 2025 г. – НОЕМВРИ 2025 г.

МЕТОДИЧЕСКА ПОДГОТОВКА И ОПТИМИЗАЦИЯ НА ПРОЦЕДУРИТЕ

Аналитична апаратура

Стандартни разтвори

Стандартни прави

Литературен анализ

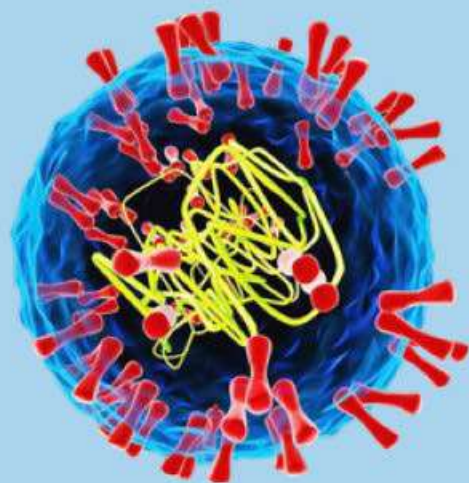
Постер, резюме

ОРГАНИЗАЦИОННО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ И ВЪВЕЖДАЩО ОБУЧЕНИЕ

ИЗВОДИ

- Дейностите по проекта се изпълняват съгласно утвърдения график и методологична рамка.
- Постигнатата степен на готовност създава предпоставки за ефективно провеждане на експерименталната работа през следващия отчетен период.
- През първия етап са извършени всички необходими подготвителни и организационни дейности, вкл. събиране и доставка на растителните суровини, реактиви и консумативи, калибриране на апаратурата, изготвяне на стандартни прави и утвърждаване на аналитични протоколи.
- Проектът запазва своята научна и приложна актуалност, като се очаква получените резултати да допринесат за развитието на фитохимията и разширяване на познанията за природни съединения с потенциална противовирусна и антиоксидантна активност.

ПУБЛИКАЦИИ СВЪРЗАНИ С НАУЧНИЯ ПРОЕКТ

- **Mihaylov P**, Komarova N, Hristova M, Georgiev Y, Seymenska D. Selected medicinal plants with therapeutic potential against viral infections. Abstract book. IXth Congress of pharmacy. 2025, (ISBN 978-619-7063-81-3).

УЧАСТИЯ В НАУЧНИ ФОРУМИ

- **Михайлов П**, Комарова Н, Христова М, Георгиев Й, Сейменска Д. Избрани лечебни растения с терапевтичен потенциал срещу вирусни инфекции. IX^{ти} Конгрес по фармация, 31 Октомври-02 Ноември 2025, к.к. Боровец (електронен постер).

ВИЗИЯ ЗА УСПЕШНОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА

СОЛИДНА ОСНОВА

Стабилна база за следващите етапи

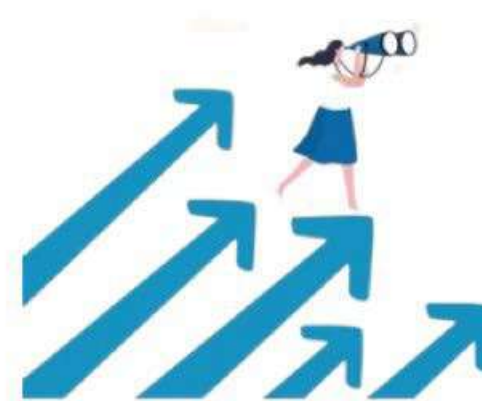

УСТОЙЧИВО НАДГРАЖДАНЕ

Оптимизиране на процесите за качествени резултати

Посока към успешно реализиране на резултатите

- › Фокус върху дългосрочната стойност

ДЪЛГОСРОЧНА СТОЙНОСТ

Надеждни резултати и научно-значими данни

ПРИНОСИ НА ПРОЕКТА ЗА УНИВЕРСИТЕТА И ЗА РАЗВИТИЕТО НА КАДРИТЕ

РАЗШИРЯВАНЕ НА НАУЧНИТЕ
НАПРАВЛЕНИЯ

01

ВЪВЕЖДАЩО И
ПРАКТИЧЕСКО ОБУЧЕНИЕ

ПОВИШАВАНЕ НА НАУЧНИЯ
КАПАЦИТЕТ

02

ПОВИШАВАНЕ НА
ПРОФЕСИОНАЛНАТА
КВАЛИФИКАЦИЯ

ПОВИШАВАНЕ НА
КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА

03

ИНОВАЦИИ И
ИНИЦИАТИВНОСТ

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ПРОЕКТ НИХ-518/2025

- Очаквана доставка на Вортекс миксер
- Предстояща доставка на стандарти за HPLC
- Голяма по обем и много прецизна **експериментална** работа
- Необходимо време за обработка на данните ➤ публикуването на резултатите изисква извършването на дейностите в пълен обем.

Получени средства: 10000.00 лв
Изразходени средства: 10000.00 лв

Бургаски държавен университет "Проф. д-р Асен Златаров"
Научно-изследователска и художествено творческа дейност
Финансов отчет за първа година на договор НИХ - 518/2025

Сравнителен анализ на противовирусните и антиоксидантните свойства на екстракти от лечебни растения

Получени средства: 10000,00 лв
Изразходени средства: 10000,00 лв
Ръководител: доц. д-р Даниела Сейменска
Срок на проект: 2 година

№ по ред		Сума
1. Към перо "Дълготрайни материални активи" (над праг за същественост):		
1.1		0.00
	Общо:	0.00
2. Към перо "Други материали и активи":		
2.1	Лабораторна стъклария и консумативи	2450.76
2.2	Съвместима тонер касета	42.00
2.3	Стандартни за HPLC	4797.60
	Общо:	7290.36
3. Към перо "Програмни продукти и литература":		
		0.00
	Общо:	0.00
4. Към перо "Външни услуги":		
4.1	Анализи	1200.00
	Общо:	1200.00
5. Към перо "Такси правоучастия"		
5.1	Такса правоучастия	240.00
5.2		
	Общо:	240.00
6. Към перо "Командировки":		
6.1		204.64
	Общо:	204.64
7. Към перо "Заплащане на възнаграждения":		
7.1	Заплащане на членовете на екипа	0.00
	Общо:	0.00
8. Към перо "Рецензенти":		
8.1	Заплащане на рецензенти по статия	65.00
	Общо:	65.00
9. Към перо "Административно/финансово-счетоводно обслужване":		
9.1	10% от стойността на договора	1000.00
	Общо:	1000.00
Общо извършени разходи по проекта:		10000.00

A large, stylized purple flower with green leaves is the central focus. A small woman in a black dress stands next to the base of the flower, providing a sense of scale. The entire scene is set against a dark blue background with a white and blue border.

БЛАГОДАРЯ
ЗА ВНИМАНИЕТО !!!

Daniela Soymanzha
DS
PHARMACEUTICALS